

KARTA PRZEDMIOTU III/IV ROK
Rok akademicki 2025/2026;2026/2027

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ4.C23.FKwR	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Fizjoterapia kliniczna w reumatologii <i>Clinical physiotherapy in rheumatology</i>
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	<i>Fizjoterapia</i>
1.2. Forma studiów	<i>stacjonarne/niestacjonarne</i>
1.3. Poziom studiów	<i>jednolite magisterskie</i>
1.4. Profil studiów*	<i>praktyczny</i>
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	<i>dr Agnieszka Nitera-Kowalik, dr Anna Włoch</i>
1.6. Kontakt	<i>agnieszka.nietera-kowalik@ujk.edu.pl</i>

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	<i>polski</i>
2.2. Wymagania wstępne*	<i>Anatomia, fizjologia, biomechanika narządu ruchu, podstawy fizjoterapii klinicznej w reumatologii i zapatrzenie ortopedyczne</i>

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	<i>wykłady, ćwiczenia kształtujące umiejętności praktyczne, zajęcia praktyczne</i>	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	<i>zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK/placówki medyczne</i>	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	<i>zaliczenie z oceną, egzamin</i>	
3.4. Metody dydaktyczne	<i>Wykład – informacyjny ,konwersatoryjny, pokaz z instruktążem Ćwiczeni aksztaltujące umiejętności praktyczne (CP)/Zajęcia praktyczne (ZP)– dyskusja wielokrotna (grupowa), uczenie aktywizujące – analiza przypadków ,metoda badawcza , objaśnienie</i>	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<i>1. Nowotny J. Podstawy kliniczne fizjoterapii w dysfunkcjach narządu ruchu. MediPage. Warszawa 2006 . 2. Księżopolska – Orłowska K. Fizjoterapia w reumatologii. PZWL Warszawa 2013. 3. Paprocka – Borowicz M., Zawadzki M. Fizjoterapia w chorobach układu ruchu. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wrocław 2007. 4. Wiland P., Madej M., Szmyrka –Kaczmarek M. Monitorowanie stanu pacjenta w chorobach reumatycznych. Górnicki Wydawnictwo Medyczne. Wrocław 2008. 5. Zimmermann- Górski I. Choroby reumatyczne. Podręcznik dla studentów. PZWL. Warszawa 2004.</i>
	uzupełniająca	<i>1. Fauci A.S., Langford C.A., red. wyd. pol. Pazdur J. Harrison-Reumatologia. Czelej. Lublin 2012. 2. Brzosko M., Samborski W. Reumatologia praktyczna. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska. Kraków 2011. 3. Śliwiński Z., Sieroń A. Wielka fizjoterapia T.I,II,III .Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2014. 4. Milanowska K.,Dega W. Rehabilitacja medyczna. PZWL Warszawa 2003. 5. Wiśłowska M., Księżopolska – Orłowska K. Anatomia układu ruchu z elementami diagnostyki reumatologicznej. PZWL Warszawa 2013.</i>

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)
Wykłady:
<i>C1. Uzyskanie wiedzy w zakresie etiopatogenezy, objawów klinicznych, radiologicznych, diagnostyki funkcjonalnej, leczenia wybranych chorób reumatycznych.</i>
<i>C2. Uzyskanie przez studenta wiedzy w zakresie metod i środków fizjoterapii aktualnie wykorzystywanych w leczeniu pacjentów z chorobami reumatycznymi z uwzględnieniem okresu choroby (okres ostry , podostry, remisja) oraz etapu leczenia (zachowawcze, operacyjne).</i>
Ćwiczenia kształtujące umiejętności praktyczne/ zajęcia praktyczne:
<i>C3. Nabywanie przez studenta umiejętności oceny funkcjonalnej pacjenta z chorobą reumatyczną (wywiad, badanie przedmiotowe), interpretacji wyników, formułowania wniosków i celów terapii, odpowiedniego doboru metod i środków fizjoterapii.</i>
<i>C4. Zdobywanie umiejętności planowania i kontrolowania procesu usprawniania fizjoterapeutycznego pacjenta z chorobą reumatyczną adekwatnie do stanu klinicznego, wydolności czynnościowej oraz etapu leczenia chorego.</i>

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykład:

Prezentacja karty przedmiotu .

Klasyfikacja chorób reumatycznych pojęcia : reumatologia, choroby reumatyczne, dysfunkcje narządu ruchu.

Znaczenie i specyfika kompleksowego leczenia fizjoterapeutycznego w reumatologii (zagadnienie bólu i dysfunkcji, kompensacja samoistna i kierowana, zagadnienie jakości życia związanej ze zdrowiem, rola fizjoterapeuty w edukacji pacjenta z chorobą reumatyczną.) .

Badanie podmiotowe , przedmiotowe oraz ocena funkcjonalna pacjenta z chorobą reumatyczną – schemat postępowania. Wykorzystanie diagnostyki obrazowej (RTG, USG, TK, MRI) jako źródła informacji dodatkowej w rozpoznaniu, ustalaniu i monitorowaniu przebiegu leczenia .

Układowe choroby tkanki łącznej

(reumatoidalne zapalenie stawów - etiopatogeneza, epidemiologia, symptomatologia, kryteria diagnostyczne rozpoznania rzs, przebieg kliniczny – okresy choroby, badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta z reumatoidalnym zapaleniem stawów, przedstawienie kwestionariuszy i skal stosowanych do oceny czynnościowej; fizjoterapia w okresie ostrym, podostym, remisji. Możliwości kompensacji kierowanej. Wskazania do leczenia operacyjnego. Rodzaje zabiegów z zakresu reumoortopedii.)

Układowe choroby tkanki łącznej

Zapalenie wielomięśniowe, Toczeń rumieniowaty układowy - definicja, etiopatogeneza ,występowanie, symptomatologia, badanie podmiotowe i przedmiotowe ,cele, środki i metody leczenia fizjoterapeutycznego.

Spondyloartropatie seronegatywne

(zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa ,reaktywne zapalenie stawów, łuszczykowe zapalenie stawów – etiopatogeneza, epidemiologia, symptomatologia, diagnostyka, rozpoznanie, Prezentacja zasad badania podmiotowego i przedmiotowego , przedstawienie kwestionariuszy i skal stosowanych do oceny czynnościowej, cele, metody i środki fizjoterapeutyczne stosowane w leczeniu spondyloartropatii seronegatywnych).

Choroba zwyrodnieniowa stawów

(choroba zwyrodnieniowa stawu biodrowego, choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego, choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa, choroba zwyrodnieniowa rąk i stóp - definicja , występowanie, ,etiopatogeneza, symptomatologia, rozpoznanie, rokowanie, badanie podmiotowe i przedmiotowe , przedstawienie kwestionariuszy i skal stosowanych do oceny czynnościowej; cele, środki i metody terapeutyczne stosowane w leczeniu choroby zwyrodnieniowej profilaktyka pierwotna i wtórna. Wskazania do leczenia operacyjnego).

Choroby kości i chrząstek

Osteoporoza uogólniona – definicja, etiopatogeneza, epidemiologia, podział kliniczny ,symptomatologia, diagnostyka, rozpoznanie. Cele, środki i metody leczenia fizjoterapeutycznego, prewencja upadku. Profilaktyka pierwotna I wtórna osteoporozy. Znaczenie diety

Zapalenia stawów towarzyszące chorobom metabolicznym i gruczołów dokrewnych

(dna moczaniowa – czynniki ryzyka, etiopatogeneza, epidemiologia, podział kliniczny, symptomatologia, diagnostyka, rozpoznanie, cele, środki i metody leczenia fizjoterapeutycznego, znaczenie diety)

Zmiany pozastawowe

(entezopatia nadkłykcia boczno kości ramiennej ,choroba de Quervaina, przykurcz Duputrena - etiopatogeneza, epidemiologia, symptomatologia, diagnostyka ,rozpoznanie, badanie podmiotowe i przedmiotowe , cele, środki i metody leczenia fizjoterapeutycznego). Wskazania do leczenia operacyjnego

Zapalenie stawów towarzyszące zakażeniu

Gorączka reumatyczna – etiopatogeneza, występowanie, symptomatologia , kryteria diagnostyczne, cel, metody i środki leczenia fizjoterapeutycznego,

Ćwiczenia kształtujące umiejętności praktyczne/Zajęcia praktyczne:

Zapoznanie z kartą przedmiotu.

Przedstawienie najbardziej reprezentatywnych jednostek chorobowych w reumatologii. Dyskusja i praca zbiorowa dotycząca badania pacjenta ze schorzeniem reumatologicznym dla potrzeb fizjoterapii. Nauka poprawnego zbierania wywiadu i jego porządek. Zagadnienie poufności pozyskanych informacji na temat stanu zdrowia pacjenta Studium przypadku i analiza możliwości terapeutycznych. Nauka poprawnego planowania i realizowania postępowania fizjoterapeutycznego wirtualnego pacjenta z dysfunkcjami narządu ruchu.

Układowe choroby tkanki łącznej(RZS)

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna) pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów pod nadzorem prowadzącego. Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego. Określenie celów leczenia oraz doboru metod i środków fizjoterapii- sesja rozwiązywania problemów merytorycznych i praktycznych.

Układowe choroby tkanki łącznej

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna) pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów, toczniem rumieniowatym układowym pod nadzorem prowadzącego . Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego ,praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego. Programowanie kompleksowej rehabilitacji (fizjoterapia, rehabilitacja psychologiczna, społeczna)- dyskusja..

Zagadnienie niepełnosprawności chorych z RZS i TRU.

Spondyloartropatie seronegatywne

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna), pacjentów z zeszywniającym zapaleniem stawów kręgosłupa, reaktywnym zapaleniem stawów, łuszczycowym zapaleniem stawów pod nadzorem prowadzącego. Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego Dyskusja dotycząca samodzielnego planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Choroba zwyrodnieniowa stawów

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Na jej podstawie uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna) , pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawów biodrowych, kolanowych, części lędźwiowej i szyjnej kręgosłupa , rąk i stóp ,pod nadzorem prowadzącego. Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego. Określenie celów leczenia oraz doboru metod i środków fizjoterapii - dyskusja dotycząca samodzielnego planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Choroby kości i chrząstek

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna)pacjentów z osteoporozą pod nadzorem prowadzącego. Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego. Określenie celów leczenia oraz doboru metod i środków fizjoterapii - dyskusja dotycząca samodzielnego planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

Zmiany pozastawowe

Weryfikacja wiedzy adekwatnej do realizowanego bloku tematycznego. Uzupełniające przedstawienie realizowanego zagadnienia przez prowadzącego. Przygotowanie wzorcowego kwestionariusza badania. Badanie podmiotowe i przedmiotowe (ocena funkcjonalna) pacjentów z entezopatią nadkłykcia boczego kości ramiennej, chorobą de Quervaina, przykurczem Duputrena pod nadzorem prowadzącego. Omówienie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego praca zbiorowa dotycząca analizy klinicznej pacjentów. Przedstawienie wyników badań dodatkowych przez prowadzącego Określenie celów leczenia oraz doboru metod i środków fizjoterapii - dyskusja dotycząca samodzielnego planowania postępowania fizjoterapeutycznego.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
W01	problematykę z zakresu dyscypliny naukowej – nauki medyczne w tym etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg najczęstszych chorób	FIZJ_OW2
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	oceniać wpływ czynników fizycznych na organizm człowieka, odróżniając reakcje prawidłowe i zaburzone;	FIZJ_A.U8. FIZJ_OU1 FIZJ_OU2 FIZJ_OU3 FIZJ_OU4 FIZJ_OU5
U02	oceniać stan układu ruchu człowieka w warunkach statyki i dynamiki (badanie ogólne, odcinkowe, miejscowe) w celu wykrycia zaburzeń jego struktury i funkcji;	FIZJ_A.U9.
U03	przeprowadzić szczegółową analizę biomechaniczną prostych i złożonych ruchów człowieka w warunkach prawidłowych i w przypadku różnych zaburzeń układu ruchu;	FIZJ_A.U10.
U04	przewidzieć skutki stosowania różnych obciążeń mechanicznych na zmienione patologicznie struktury ciała człowieka	FIZJ_A.U11.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	przestrzegania praw pacjenta i zasad etyki zawodowej;	FIZJ_OK4

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się																		
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																	
	Egzamin ustny/pisemny *			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	C P	W	C	...	W	C	C P / Z P	W	C	...	W	C	Z P
W01	x											x						
U01	x											x						
U02	x											x						
U03	x											x						
U04	x											x						
K01												x						

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Oce na	Kryterium oceny
wykład (W)	3	wynik testu końcowego na poziomie 61%-68%
	3,5	wynik testu końcowego na poziomie 69%-76%
	4	wynik testu końcowego na poziomie 77%-84%
	4,5	wynik testu końcowego na poziomie 85%-92%
	5	wynik testu końcowego na poziomie 93%-100%
ćwiczenia kształtujące umiejętności praktyczne (CP)	3	wynik zadania praktycznego na poziomie 61%-68%
	3,5	wynik zadania praktycznego na poziomie 69%-76%
	4	wynik zadania praktycznego na poziomie 77%-84%
	4,5	wynik zadania praktycznego na poziomie 85%-92%
	5	wynik zadania praktycznego na poziomie 93%-100%
zajęcia praktyczne (ZP)	3	wynik zadania praktycznego na poziomie 61%-68%
	3,5	wynik zadania praktycznego na poziomie 69%-76%
	4	wynik zadania praktycznego na poziomie 77%-84%
	4,5	wynik zadania praktycznego na poziomie 85%-92%
	5	wynik zadania praktycznego na poziomie 93%-100%

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	70	70
Udział w wykładach	30	30
Udział w ćwiczeniach kształtujących umiejętności praktyczne	20	20
Udział w zajęciach praktycznych	20	20
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	30	30
Przygotowanie do wykładu	10	10
Przygotowanie do ćwiczeń kształtujących umiejętności praktyczne/zajęć praktycznych	20	20
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	100	100
PUNKTY ECTS za przedmiot	4	4

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....